

ENI listu: U preplatni
za čitavu god. K 48.—
za polugodište K 24.—
trimestrično K 12.—, me-
sечно K 4.—, u malopro-
daji 16 fl. pojedini broj.
GLOŠI primaju se u
opravi lista trg Gustoza i

od 1. do 31. kolovoza.

Sredstvo za
održavanje
Godina IV.

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 8 sati ujutro.

U Puli, petak 16. kolovoza 1918.

HRVATSKI LIST izlet
u raskladoši diktari JOS.
KRUMPOTIĆ u Puli trg
Gustozza 1. Uredništvo:
Slatinska ulica br. 24.
Odgovorni urednik IVAN
MARKON u Puli. Ruko-
pisi se ne vradeju. Ček.
ček. ansi post. sted. 26.796.

Broj 1113.

Smelim korakom napred?

Danas i sutra povešni su dani, koji će ostati otomstvu u dragoj uspomeni. U beloj Ljubljani nastaju se izaslanici vascelog jugoslavenskog naroda, ne da kažu blistavu reč, već da uz savete srpskih čeških i poljskih gostova stvore, izgradi jednu čvrstu postojanku, koja će biti temelj za zajednički budući rad velikog i uvaženog jugoslavenskog naroda.

"Slovenski Narod" piše u oči sastanka: Ustrojenjem Narodnog Veća dogradit ćemo zgradu naše narodne organizacije. Slovenske su stranke koje su se medju jugoslavenskim političkim organizacijama s odobravanja vrednom energijom istile jednoga od najvažnijih narodnih problema: organizacionog pitanja. Obnovile su i preosnovali svoje vlastite organizacije, prilagodile ih prilikama sadašnjeg vremena, postavile su sve svoje sile u službu velike narodne ideje, iskušile su iz domaćeg života sporove i prepirke, koje smetaju i preče ili čine težom jedinstvenu narodnu politiku, i su također praktički počele rešavati problem koncentracije svih političkih sila našeg celokupnog jedinstvenog naroda. A napokon, usled energičnog praktičnog postupanja slovenskih stranaka pobeđuje ideja narodne koncentracije u svim jugoslavenskim zemljama te je opravdava nuda, da će vodstvo naše narodne politike u dogledno doba preuzeti zajednički Jugoslavenski narodni odbor.

Deo tog odbora tvorit će ljubljansko Narodno Veće, koje imade danas svoju ustavnu skupštinu. Ljubljansko Narodno Veće biće naša vrhovna politička inštanca, biće zastupnik našega jedinstvenog naroda iznutra — prema narodu i njegovim političkim kulturnim i gospodarskim organizacijama, te prema vani, prema državi i ostalim narodima. Ljubljanskom Narodnom Veću izručuju naše narodne stranke svu onu vlast, koja je potrebna, da može svoju zadaču dobro vršiti. Njemu se se dobroyolno podložuju u svim pitanjima jedinstvene narodne politike i discipline. Vlast Narodnog Veća temelji se pre svega na slovenskim strankama, na S. L. S. i I. D. S., koje su prve odlučile, da se to veće ustanovi. Te dve stranke obuhvađaju Kranjsku, Štajersku, Gorišku, i Korušku. Njima se pridružila narodna politička organizacija u Trstu i političko zastupstvo istarskih Hrvata i Slovenaca. Jugoslavenska demokratska stranka nije se odušće bezuvjetno podložila Narodnom Veću kao vrhovnoj, narodnoj, inštanici, te je otklonila poslati u nj. svoje stalne zastupnike, no ipak je izjavila, da će od slučaja do slučaja sudelovati, te se može nadati, da se njena takтика ne će u opte narodnim pitanjima udaljiti se bivstveno od smera, koji će odlučiti Narodno Veće. I Dalmacija zauzimat će posebno stajalište. Tamo su se nedavno razisle sve predstavne organizacije i ustavile jedinstveno političko zastupstvo, koje će stajati u trajnom saobraćaju s ljubljanskim Narodnim Većem.

Prema informacijama "Hrvatske Države" imalo bi Narodno Veće 52 člana. Vseslovenska ljudska stranka ima 18 članova, Jugoslavenska demokratska stranka 12, Trst 2, Istra 5, socijalisti 2, Dalmacija 13. Prema našim kombinacijama imali bi Istru zastupati: Dr. Ivo Zuccon, dr. Sime Kurelić, dr. Gjuro Červar, župnik Milović u Baški na Krku, dok za petoga ne znamo. Izbori će danas u Ljubljani svakako jasnije pokazati od ikako kombinacije. Vodstvo će preuzeti dr. Ante Korošec, cenjena i uvažena osoba na celom slavenskom jugu.

Kakojavlja "Slovenski Narod" nastaviti će se u Ljubljani rad započet prigodom prvaških svečanosti. Slavenski su gostovi: zast. Stanek, vodja čeških zastupnika i predsednik Ceškoga svaza, podpredsednik zastupničke kuće i vodja čeških socijalnih demokrata zast. Vl. Tusar, Vaclav Kloboučák, A. St. Sedláček, Slavička, Kalina i Bradač u ime Ceša, dok će poljski izaslanici doći pod vodstvom bivšeg železničkog ministra G. Lombardog, zast. grofa Skarbeka i znamenitog poljskog slikara Tetmajera. Sve dakle draga i simpatična lica sa praskim svečanostima. Iz Zagreba dolaze dr. Pavelić, dr. Budislavljević, dr. Lorković i drugi.

Tako se u Ljubljani nastavlja izgradjivanje snažnog jugoslavensko-česko-poljskog trojnog saveza.

Smelim korakom stupamo napred! Nije daleko dan, kad će nam probudjenje snage, što u nama leže zakopane doneti ono što trebamo za plodan život.

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 15. (D. u.) Službeno se saopćuje: Kano što poslednja poduzeća na mletačkoj gorskoj fronti, tako svršiće i napadaj proti Tonalu, s potpunim neuspahom za neprijatelja. Kolone, što su napredovale severno od prelaza slomiće se već u našoj vatri, uz teške gubitke za neprijatelja. Južno od prelaza pošlo je za rukom nakon više uzaludnih pokušaja, izvoštiti neku zaštitnu točku na Ponticelu, no beše mu veoma brzo opet oteža od južnih Štajeraca 26. streljačke puškovnje. I postajama u visokogorju, predane pri početku bojeva većim su delom opet zaposednute. Neprijatelj se je u zapadnim odsecima odšuljao u svoje jarke. Naši su ga letači progoni strojnim puškama.

— U Albaniji postigoše istočno od Devolija naše hrabre čete novih uspeha. — Poglavlja generalnog stožera.

Nemački.

Berlin, 15. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina prestolonaslednika Rupprechta: Življima izvidnička dejavnost između Ysera i Scarpe. Jugoljedo od Aycete slomila se engleska delomična navala pred našom crtom. Severno od Ancre ispraznilo u zadnjim noćima deo postojanka kod Pruisieux i Beaumont-Hamela, na koji je neprijatelj oštvo naskakivao. Jučer posle podne zaposao ga neprijatelj. — Vojna skupina generala pukovnika pl. Boehna: Nikakvih većih bojava. Na večer pojača se vatrena dejavnost. Delomični napadaj neprijatelj s obe strane Ancre i južno od Lassigny bchu odbijeni. — Vojna skupina nemačkog prestolonaslednika: Prigodom napadaja na jugozapadnu obalu Vesle zarobimo posatku na kolidvoru Brenis. Naše lovačke zračne bojne sile prisiliše neko englesko zračno brodovlje s bombama, koje se nalazilo na navalnom putu proti domaćem području na boj pre nego li postiže cilj, te je prisiljene uz gubitak od 5 letala na povratak. Jučer behu oboren 24 neprijateljska letala i 1 pripeti balon. — Prvi major generalnog stana pl. Ludendorff.

Rat.

Prema službenim izveštajima austrijskom i nemačkom, nema ni na jednom bojištu dogodjaja od neobične važnosti. U Italiji, slomila se jedna talijanska navala za drugom, na da je neprijatelj pokušao, sreću na više mesta. Nemacki izveštaj javlja, da su Nemci severno od Ancre ispraznili malen deo svojih polužaja u koj je unišao neprijatelj. Inače je položaj običan; ni silno bojovit, ni posve miran. Ove se strane pripravljaju da jedna drugu, nadmudri i izvojuje slavodobitac konac rata, koji je već i jedinima i drugima dogoreo do nokata. Ko te u tom hrvanju da bude jači, pokazat će vreme.

Francuski izveštaj od 14. kolovoza posle podne: Između Avre i Oise delatnost artillerije na obim stranama, osobito u odsecima Roye-Sur-Metz i Conchy-Les Pots. Na Vesli ostalo je sunci, Nemaci bez uspeha. Francuski prodor u nemačke crte u predelu Mesnila i Les Hurlusa privlete zarobljenika. Inače beše noć mirna.

Engleski izveštaj od 14. kolovoza posle podne: Mesni napadaji neprijateljev u odseku Dikkebusch bahu odbijeni. U odseku Vieux Berquin nastavio naše ophodnje svoje sunke. Uspelo im je da porinu svoje crte istočno od sela. Naše su crte bile nešto istočno od Meterena predložene.

"Temps" piše o poslednjoj izjavljenoj nemačkoj ofenzivi: "Sve što je Ludendorff iz svoje treće ofenzive mogao izbiti jest recept nemački generalni stožer: praviti ražanj, dok je zec još u šumi. Prečesto su oni i imali zeca, ali su ga morali servirati samo sa slabim sauceom, samo plen i dobitak na zemljisu. Danas napunja nemačke izveštaje saino proza. Usudjuju se tvrditi, da je naša ofenziva očekivana i provocirana bila, verni dogmi, da nemačka vojska uopće ne može biti iznenadjena. Tako se u komunikatu od 19. srpnja može citati o "očekivanoj" protuofenzivi. No, pošto Ludendorff sve unapred predviđa, možda je znao i to, kad je prešao Marnu, da bi je opet za nekoliko dana mogao proći natrag. Po svojju je prilici samo zato prešao, da uzmogne slavodobitnim i korisnim uzmocima nemačke vojske pridodati još jedan isto tako vredan. Možda je ceta njegova ofenziva bila poduzeta samo zato, da opet isprazni Chateau-Thierry. Samo se tako mogu razumeti uvek opetovane reči o velikim uspesima. Mora se čovek doista pitati, kako su Francezi uopće mogli

dobiti zemljistu, kad su oni, kako to stoji u sve-nemačkom izveštaju, uvek bili nafrag baćeni. Nemci su u svojoj moći dapače postigli i to, da pobede istinu".

* Kako se za nas zanimaju „Grazer Tagblatt“, list, koji pokazuje skrajno neprijateljsko držanje prema našim narodnim zahtevima: uopće Slavena, bavi se poslednjih dana živo jugoslavenskim problemom i našim kulturnim i političkim pitanjima. U večernjem svom izdanju od srede i u jutarnjem od četvrtka imade tri članka: „Jugoslavensko hajkašvo na širokoj osnovi“, u kom polemizuje sa „Slovenskim Narodom“ radi članka „Nemci u Bugarskoj“, što ga je slovenski list nedavno doneo. Tom zgodom ne zaboravlja naravno nemački list napisati: „Bezikavke sumnje ne će jugoslavenski hajkaši, koji posve otvoreno stoje u službi antante sa svojim otvorenim radom ostati pri propovedanju jugoslavenske buduće države, koja će obuhvaćati zaposlene debove Srbije i Crne Gore i zatim glavno južne predele austro-ugarske monarhije, već će se u svojoj bolesnoj želji za agitacijom i slepoj mržnji na Nemce, koja je podupirana blatinim engleskim novcem, latiti i drugog područja, Bugarske, koja je bila dosad poštovana od njihovog buntovnog rada“. Dalje vell list, da bi „Slovenski Narod“ radije pisao o blagoslovima sveslavenske ruske kulture nego li nemačke, samo da ne zna, gde bi započeo. — Drugi članak „Jugoslavenski jednako je velikosrpski“ osniva se na informacijama „Hrvatskog Dnevnika“ iz Sarajeva, prema kojima je tobože neki koalicijaški prvak izjavio nekom frankovačkom pristaši: „da jugoslavenski znači uvek velikosrpski“. Treći je članak „Jugoslavensko trojedinovo“ preveden doslovno iz ljubljanskih „Novica“, gde se hoće dokazati, kako smo mi tobože dva ili dapaće tri naroda. Mi da hoćemo sada prema pisanu dr. — ē u „Edinosti“, da se barem kulturno sedinimo, kad je momenat za rešenje političkog problema sada nezgodan. Hoćemo da svi Slovinci, Hrvati i Srbi prihvativimo jedan jezik i jedno pismo, da bude pesma Kraljevića Marka ozvaničila od Triglava do Vardara. List ne zna da li će nam to uspeti. — No bilo jugoslavensko pitanje ovakvo ili onako, fakat je, da im traže ne da i da mnogo o njem i govore i pišu. A kako pišu, to je stvar njihove savesti, dok mi bez obzira na njihovo klevetanje idemo dalje za stalnim, određenim i jasnim ciljem.

* Teška situacija. Pod naslovom „U petoj godini rata“ piše „Information“: Pogled na najbližu budućnost pobudjuje malo pouzdanja. Pogled na našu opskrbu, na položaj raznih industrijalnih područnica, iskaže našeg zaduživanja, koje raste i razni razvijajući se socijalni bojevi pokazuju, kako je teška postala naša situacija.

* Šest meseci, koji predugo traju. Zastupnik nemačkog rajhstaga barun Gamp piše u nekoj polemici, da je dne 12. veljače 1916. poglavica admiralinskog stožera Hötzendorff izručio džavnom kancelaru spomenicu, u kojoj veli: Novi podmornički rat raspolaže s takvim bojnim silama, da će moći takodjer gledati na pomnoženje sredstava za obranu i drugih tehničkih pomagala osigurati značno veće delovanje u razmeru s lanjskim te da se sigurno može čekati, da će doći Engleska u veliku stiku radi skrećenja brodskog prostora te će biti prisiljena da u dogledno vreme, u najkasnije u šest meseci, sklopiti mir. Gamp je imao tu spomenicu u rukama. Tih „šest meseci“ traje ipak već predugo.

* Madžarsko-tursko bratstvo. „Glas SHS.“ donosi članak o madžarskom pokretu u Bosni, što ga pokrenuše u svrhu propagande, da se Bosna pripoji Ugarskoj. Madžari su u tu svrhu već kupili Štablerovu tiskaru, a kako u svom poslu računaju i na pomoć Muslimana, našli su za svoje namere spremnog Smailagića Salih-bega, koji je već počeo osvetljavati u jednom madžarskom listu bosansko pitanje u duhu madžarsko-turskog bratstva. — Madžari misle istodobno izdavati u Bosni tri lista: cirilicom, latincicom za Jugoslavene, i madžarski.

* Iz zemalja svete krune ugarske. Usled neprestanih napadaja „Danzers Armee-Zeitunga“ na Ugarsku oduzeo je ugarski ministar-predsednik tome listu postdebit. Ministar trgovine uputio je poštanske urede, da sa „D. A. Z.“ postupaju tako, kako je propisano za zabranjene tiskovne produkte. Možemo se tešiti, što „Danzers Armee-Zeitung“ nije ni češka ni jugoslavenska.

* Nemačka politika na raskršču. „Deutsche Zeitung“ dovodi u vezu ovaj, kako ona veli, ozbiljni poraz na zapadu sa raspoloženjem vojske, koja stoji pod bayarskim prestolonaslednikom, te misli, da će ovo raspoloženje odnositi na Kühlmannove reči, da je netačno nadati se svršku rata odlukom oružja. „Mi bi naprotiv iz nebrojenih pisama mogli

